

Коваль Н. О.*

к. ю. н., доцент кафедри

морського та митного права

Національного університету

“Одеська юридична академія”

(м. Одеса, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5738-3856>

***Natalia Koval**, PhD in Law, Associate Professor of the Department of Maritime and Customs Law of National University “Odessa Law Academy” (2, Akademichna St., Odessa, Ukraine).

УДК 342.9:339.543(4)

DOI 10.26886/2524-101X.1.2019.2

**ПРАВИЛА ВИЗНАЧЕННЯ
НЕПРЕФЕРЕНЦІЙНОГО ПОХОДЖЕННЯ
ТОВАРУ ВІДПОВІДНО ДО МИТНОГО КОДЕКСУ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

**THE RULES FOR DETERMINING
THE NON-PREFERENTIAL ORIGIN OF GOODS
IN ACCORDANCE WITH THE CUSTOMS CODE
OF THE EUROPEAN UNION**

ABSTRACT

The rules have been analyzed for determining the non-preferential origin of goods in accordance with the Customs Code of the European Union in the article. This code discloses the purpose of their separation and application, and worked out in detail and differentiated rules that should apply in one or another circumstance. The need for such a distinction is due to difficulties in determining the country of origin of goods, especially if the production process took place in more than one of them. Summing up, the author observes that there are two basic concepts that determine the origin of goods, namely: “fully manufactured” goods and goods that have undergone the “last significant transformation”. If only one country is involved in production, the concept of “fully manufactured goods” will be applied. In practice, this is limited mainly to

goods received in their natural state, and goods made and received entirely in one country. If two or more countries are involved in the production of goods, then the term “last, substantial transformation” that defines the country of origin of the goods is used. For customs clearance of goods it is necessary to define the “nationality” of the goods, that is, to find out the country of origin of the imported products. After classifying a product in the Harmonized System and finding out its value, determining the country of origin is the third key element of the customs clearance procedure. The laws, the regulations and the administrative rules used by governments to determine the country of origin are called “Rules of Origin”. In particular, such non-preferential rules of origin are used to apply the anti-dumping and compensating duties, the administrative tariff quotas, the marking requirements, the trade embargoes or quantitative restrictions.

The key words: customs clearance, Customs Code of the European Union, rules of non-preferential origin, nationality of goods, country of origin of goods.

Розвиток світового виробництва і торгівлі спонукав до розробки чітких правил визначення походження товарів, тобто з’ясування країни або регіонального інтеграційного угруповання, в яких ці товари були вироблені. Інтенсифікація використання ресурсів світового ринку для національного виробництва, а також інтернаціоналізація логістичних схем призводять до можливості обходження тарифних та інших бар’єрів у торгівлі, що застосовуються урядами до товарів, які імпортуються до країни. Таким чином, лібералізація обміну продукцією, сировиною та комплектуючими між країнами ускладнює процедури визначення країни походження товарів, а також застосування широкого кола інструментів торговельної політики щодо інших країн. Саме ці чинники обумовили необхідність розробки міжнародних правил визначення країни походження товару.

Наукові розвідки, що стосувалися різноманітних аспектів визначення країни походження товарів, здійснювалися представниками правничої (Є. В. Додін, А. М. Козирін, В. В. Поєдинок, Д. В. Приймаченко, В. В. Прокопенко, П. Ю. Шевченко) та економічної (В. М. Сторожчук, П. В. Пашко) наук. Проте в їх напрацюваннях практично оминаються увагою правила визначення непреференційного походження товару згідно з Митним кодексом Європейського Союзу, що сьогодні значно актуалізується у зв’язку з триваючою гармонізацією вітчизняного та європейського законодавства і викликає пильний дослідницький інтерес. Зазначене обумовило обрання метою цього дослідження аналіз правового забезпечення застосування зазначених правил, їх мети та особливостей застосування.

Розширення міжнародної економічної інтеграції супроводжується зростанням торгівлі, збільшенням надходження прямих іноземних інвестицій, зростанням обсягів виробництва, зменшенням трансакційних витрат тощо. Усунення торговельних бар'єрів передбачає збільшення торгівлі між країнами, при цьому країни, надаючи преференції, також прагнуть відповідно їх отримати. Проте існує небезпека, що товари з третіх країн можуть потрапити на ринки членів через країни, де діють найнижчі торговельні бар'єри. З метою усунення таких ситуацій було розроблено правила походження товарів. Це має вагоме значення, оскільки впливає як на обсяги зовнішньої торгівлі, так і на виробництва, може супроводжуватись значними витратами тощо (Кривенко, 2016, с. 92).

Правила визначення походження товарів є важливою частиною торговельних правил, оскільки існує ряд заходів, які ставлять країни, що експортують товари, у нерівне становище, як-от: квоти, преференційні тарифи, антидемпінгові та компенсаційні заходи тощо. Визначення походження товару ускладнюється в умовах глобалізації виробництва, коли продукт може піддаватися переробці у декількох країнах, допоки буде готовий для пропонування на ринку (Поєдинок, 2014, с. 123). Під країною походження розуміється країна, у т. ч. митний союз або економічне угруповання, де товар було повністю вироблено або піддано достатній переробці чи обробці. Встановлення країни походження конкретного товару дозволяє надавати товару “економічного” забарвлення та певним чином націоналізувати (чи ідентифікувати за національністю) для здійснення впливу на товари, які перебувають у комерційному торговельному обігу. Країна походження (національність) та тарифна класифікація товарів визначаються для можливості встановлення мит та еквівалентних платежів або будь-яких митних заборон чи зобов'язань, які до них застосовуються.

У сучасній світовій торговельній системі виокремлюються два типи правил визначення країни походження у залежності від торговельного режиму, що існує між імпортуючою та експортуючою сторонами, – преференційні та непреференційні. Як зазначають дослідники, “походження товару – це, образно кажучи, “економічна” національність товарів у міжнародній торгівлі” (Каленик, Левшук, Шпилевский, 2017, с. 70).

Митний кодекс Європейського Співтовариства 1992 р. у главі 2 “Походження товару” також передбачає два різновиди (типи) походження: непреференційне (розділ 1) та преференційне (розділ 2).

Як визначено у Додатку II “Спільна декларація щодо преференційних правил визначення походження” до Угоди про правила визначення походження СОТ, непреференційні правила визначення походження – це ті закони, нормативні акти та адміністративні правила загального застосування, які застосовуються будь-яким Членом для визначення країни походження товарів, за умови, що такі правила визначення походження не стосуються договірних або автономних режимів торгівлі, які тягнуть за собою надання тарифних преференцій, що виходять за межі застосування параграфу 1 ст. I ГАТТ 1994.

Як відзначають дослідники, використання правил непреференційного походження сприяє, передусім, реалізації таких функцій, як: захисна – захист національних виробників за рахунок створення додаткових бар’єрів для товарів, які країна вважає чутливими для своєї промисловості; фіскальна – збільшення дохідної частини бюджету за рахунок відсутності преференцій у оподаткуванні імпортованих товарів; регулятивна – регулювання структури експорту та імпорту за рахунок маркування країни походження та статистичного обліку товарів (Строжчук, 2018, с. 66).

Митний кодекс ЄС приділяє увагу правилам непреференційного походження товару, розкриваючи мету їх виокремлення та застосування, деталізує та розмежовує правила, які мають застосовуватися за тих чи інших обставин. Необхідність такого виокремлення зумовлена тим, що походження товару не завжди просто визначити, особливо якщо виробничий процес проходив у більш ніж одній країні.

При виокремленні мети визначення непреференційного походження товару у ст. 22 Митного кодексу ЄС вказується на наступне: а) застосування митного тарифу Європейських співтовариств, за виключенням заходів, передбачених у статті 20 (3) “d” та “e”; б) застосування заходів, відмінних від тарифних, які встановлені положеннями Співтовариства в деяких сферах по відношенню до торгівлі товарами; с) підготовки та видачі сертифікатів походження.

Визначення країни походження товару передбачає застосування тих чи інших правил для вірного встановлення країни. Залежно від етапів та способів виготовлення тих чи інших товарів, задіяними у цьому процесі можуть бути декілька країн. І якщо у випадку з видобуванням чи виготовленням в одній країні складнощів не виникає, то у випадках багатоступеневої обробки, переробки або реалізації інших етапів виробництва за участю різних країн, важливо розмежовувати

фактори, які є визначальними при визначенні країни походження та надають товару певну “національність” однієї із країн, яка приймала участь у виготовленні такого товару.

За загальним правилом, передбаченим у ч. 1 ст. 23 Митного кодексу ЄС, товарами, що походять з будь-якої країни, вважаються товари, які повністю добуті або виготовлені у цій країні. Однак, як і кожне загальне правило, дане положення потребує уточнення, а тому для більш чіткого відмежування країни походження товарів Митний кодекс ЄС деталізує окремі терміни, що в ньому використовуються. Так, відповідно до ч. 2 ст. 23 Митного кодексу ЄС: “Вираз “товари, які повністю добуті або виготовлені в цій країні”, означає: а) мінерали, добуті у даній країні; б) вироби рослинного походження, зібрані у ній; с) живі тварини, народжені або вилуплені у ній; д) товари, отримані з живих тварин, виготовлених у ній; е) продукція мисливства та рибальства, добута у ній; ф) продукція морського рибальства та інші продукти моря, виготовлені за межами територіального моря даної країни, суднами, занесеними до реєстру даної країни або задекларованими у цій країні та плаваючими під прапором цієї країни; г) товари, виготовлені на борту суден-фабрик із сировини, згадуваної у підпараграфі “Г”, які походять із даної країни, якщо судно-фабрика внесено до реєстру даної країни або задекларовано у цій країні та плаває під прапором даної країни; h) вироби, добуті з морського дна або з-під морського дна за межами територіального моря даної країни, якщо дана країна має виключне право використання дна та підводних ресурсів; і) відходи та виброси, що утворилися у ході виробничих процесів, а також антикварні товари, якщо вони збиралися на її території і можуть застосовуватися виключно для видобутку сировини; j) товари, які вироблені у ній виключно з товарів, згаданих в підпунктах “а” – “і” або з продуктів їх переробки, що утворилися на будь-якій стадії виробництва”. При визначенні терміну “країна” у Митному кодексі ЄС (ч. 3 ст. 23) зазначається, що “країна включає у себе також територіальне море держави”.

Більш багатоаспектним є визначення країни походження товару, у виробництві якого брали участь кілька країн. Зокрема, досить частими є випадки, коли та чи інша країна була задіяна на окремому етапі виробництва, а тому постає питання, якому саме етапові надавати перевагу для визначення країни походження. Стаття 24 Митного кодексу ЄС вирішує це питання наступним чином: “товари, виготов-

лені у двох або більше країнах, вважаються такими, що походять з тієї країни, де вони були піддані останній суттєвій та економічно виправданій обробці або переробці, яка була проведена на пристосованому для цього підприємств із виробництва нового виробу або була значущою стадією виробничого процесу". Таким чином, Митний кодекс ЄС зосереджує увагу саме на останній суттєвій переробці або обробці, яка, при цьому, мала бути економічно виправданою та являти собою значущу стадію виробничого процесу.

Важливо звернути увагу на те, що фактично виробники можуть використовувати це положення навмисним чином проводячи додаткову обробку або переробку, яка буде останньою у виробничому процесі, для надання товарам ознак походження у тій чи іншій країні (країні, в якій було здійснено останній виробничий процес). Особливий інтерес у таких діях виникає тоді, коли дійсна країна походження товару є такою, що тягне застосування певних санкцій або обмежень чи, навпаки, мають певні переваги. У даному випадку необхідно орієнтуватися саме на економічну виправданість даного процесу виробництва.

Таким чином, для того, щоб визначити походження товару з певної країни, необхідно дотримуватися трьох критеріїв: а) у цій країні повинні мати місце останній економічно виправданий суттєвий процес або операція; б) цей процес має бути проведений на підприємстві, спеціально обладнаному для таких цілей; в) результатом цього процесу має бути виробництво нового товару, або такий процес повинен являти собою важливу стадію виробничого процесу.

Регламент про імплементацію дещо пояснює це ґрунтовне правило, закріплюючи що саме повинно розглядатись як виробничий або інший процес, на основі яких можна визначити походження (ст.ст. 36 та 37), і визначає процеси, недостатні для надання статусу продукту як такому, що походить з певної країни (ст. 38).

Прецедентне право Суду Європейських Співтовариств також сприяє уточненню цих критеріїв. У рішенні у справі *Oberseehandel* Суд постановив, що останній процес або операція будуть вважатись суттєвими лише у тому випадку, коли продукція, яка є результатом такого процесу або операції, набуває власних якостей і складу, яких вона до цього не мала. У рішенні у справі *Brothers* Суд постановив, що ст. 5 Регламенту 802/68 (документ, який був консолідований у МКС) не визначає обсягу складальних (монтажних) процесів, згідно

з яким такі процеси можуть розглядатись як такі, що мають суттєвий характер. Тому Суд закріпив загальне правило, в якому зазначив, що складання дає можливість встановлювати походження у випадку, якщо з технічної точки зору, а також враховуючи визначення відповідного товару, воно є вирішальним виробничим етапом, протягом якого відповідний товар набуває властивих йому якостей і після якого з'являється можливість використовувати його за призначенням.

Практика виявлення таких випадків дозволила передбачити окреме положення у ст. 25 Митного кодексу ЄС: “При застосуванні обробки або переробки, щодо яких встановлено або наявні істотні підстави вважати, що вони були спрямовані лише на те, щоб обійти положення, що застосовуються у Співтоваристві щодо товарів, які походять з деяких країн, товари за жодних обставин не можуть вважатися виробленими у країні, де вони були оброблені або перероблені у значенні статті 24”.

Таким чином, при виявленні фактів або наявності обґрунтованих підозр вважати, що остання обробка або переробка була здійснена не з метою завершення виробничого процесу, а для надання товару конкретного походження, забороняється визначення походження за останньою країною. Це превентивне положення має тим чи іншим чином стимулювати виробника або будь-якого іншого суб'єкта до уникнення умисного надання товару країни походження з метою уникнення застосування положень законодавства, що мають застосовуватися до товару з певною країною походження.

Дещо спростити процедуру митного оформлення, у т. ч. з урахуванням країни походження товару, дозволяють документи, що видані уповноваженими органами, у яких вже зазначено встановлене походження товару.

Так, ст. 25 Митного кодексу ЄС передбачає: “1. Митне або інше законодавство Співтовариства, що регулює спеціальні сфери, може передбачати, що походження товару може бути доведено шляхом надання визначених документів. 2. Без шкоди для порядку видачі такого документа, у разі виникнення серйозних сумнівів, митні органи можуть витребувати додаткові докази, щоб переконатися, що дані про походження товарів дійсно відповідають законодавству Співтовариства”.

Імплементативний кодекс (Регламент Комісії (ЄС). № 2454/93 від 02.07.1993) деталізує положення щодо сертифікатів походження. Розмежовуються універсальні сертифікати походження та сертифікати походження для сільськогосподарської продукції.

Власне визначення конкретних документів, які підтверджують походження товару, міститься й в окремих нормативно-правових актах. Зокрема, між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами 21 березня 2014 року було підписано Угоду про асоціацію. Протокол I до цієї Угоди у ст. 16 визначає наступне: “1. Товари, що походять з Європейського Союзу, і товари, що походять з України, після ввезення до України чи Європейського Союзу відповідно підпадають під дію цієї Угоди за умови подання одного з таких документів: (а) сертифікат з перевезення товару EUR.1, зразок якого наведений у Додатку III до цього Протоколу; або (б) у випадках, вказаних у статті 22(1) цього Протоколу, – декларація, що надалі іменуватиметься “декларацією інвойс”, надана експортером до інвойса, повідомлення про доставку чи будь-якого іншого комерційного документа, який описує розглядувані товари достатньо детально для того, щоб їх можна було ідентифікувати; текст декларації інвойс наведений у Додатку IV до цього Протоколу. 2. Незважаючи на сказане в пункті 1 товари, що походять з певної країни в розумінні цього Протоколу, підпадають під дію цієї Угоди без необхідності подання будь-яких з наведених вище документів у випадках, вказаних у статті 27”.

Окремо ж, у ст. 27 Протоколу I до Угоди про асоціацію, встановлені випадки звільнення від підтвердження походження: “1. Товари, що надсилаються малими пакунками від одних приватних осіб до інших або становлять частину особистого багажу подорожніх, мають бути визнані такими, що походять з певної країни, не потребуючи подання підтвердження походження за умови, що ці товари не імпортовані з метою торгівлі й були задекларовані як такі, що задовольняють вимогам даного Протоколу, і щодо правдивості цієї декларації немає жодних сумнівів. У випадку надсилання товарів поштою така декларація може бути зроблена на митній декларації CN22/CN23 або на аркуші паперу, доданого до цього документа. 2. Нерегулярне ввезення товарів, призначених лише для особистого використання одержувачів або подорожніх чи їхніх сімей не визнається імпортом з метою торгівлі, якщо з природи й кількості товарів очевидно, що їхнє комерційне використання не планується. 3. Крім того, сукупна вартість цих товарів не повинна перевищувати 500 євро у випадку малих пакунків і 1200 у випадку товарів, що входять до складу особистого багажу подорожніх”.

Висновки

Таким чином, непреференційні правила визначення походження визначаються як “ті закони, нормативні акти та адміністративні правила загального застосування, які застосовуються будь-яким Членом для визначення країни походження товарів, за умови, що такі правила визначення походження не стосуються договірних або автономних режимів торгівлі, які тягнуть за собою надання тарифних преференцій, що виходять за межі застосування параграфу 1 Статті I ГАТТ 1994”. Існує два основні поняття, що визначають походження товарів, а саме: “повністю виготовлені товари” та “товари, що зазнали останнього істотного перетворення”. Якщо у виробництві буде задіяна лише одна країна, буде застосовано концепцію “повністю виготовленого товару”. На практиці це обмежується переважно товарами, отриманими в їх природному стані, та товарами, виготовленими та отриманими повністю в одній країні. Якщо у виробництві товарів беруть участь дві або більше країн, то застосовується поняття “останнє істотне перетворення”, яке визначає країну походження товару. Для митного оформлення товарів необхідно визначити “національність” товару, тобто з’ясувати країну походження імпортованої продукції. Після класифікації товару у Гармонізованій системі та з’ясування її вартості, визначення країни походження є третім ключовим елементом процедур митного оформлення. Закони, нормативні акти та адміністративні правила, що застосовуються урядами для визначення країни походження, мають назву “Правила походження”. Зокрема, такі правила непреференційного походження використовуються для застосування антидемпінгових та компенсаційних мит, адміністративних тарифних квот, вимог до маркування, при торгових ембарго або кількісних обмеженнях.

ЛІТЕРАТУРА

- Каленик, Э., Левшук, Е., Шпилевский, В. (2017). Правила определения страны происхождения товаров в Европейском сообществе. *Таможенное дело и ВЭД*, 4, 70-79. <http://elib.bsui.by/bitstream/123456789/187964/1/kalenik_levshuk_shpilevskiy_Tamozhnyaya_i_VED_2017_4.pdf>
- Кривенко, Н. (2016). Міжнародна економічна інтеграція: правила походження товарів. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Економічні науки*, 1, 92-95.
- Поєдинок, В.В. (2014). Правила походження товару як елемент тарифного регулювання ЗЕД. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*, 9-1, 123-126.

Сторожчук, В.М. (2018). Правила походження товарів як інструмент зовнішньоторгівельної політики держави. *Бізнес Інформ*, 1, 65-72.

Agreement Establishing the World Trade Organization, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. <https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto.pdf>

Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. <https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/19-adp.pdf>

Agreement on Safeguards, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. <https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/25-safeg_e.htm#1>

Association Agreement 2014 (European Union and its Member States, Ukraine). *The official web-site of the Trade-European Commission*. <https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/november/tradoc_155103.pdf>

Common Declaration with Regard to Preferential Rules of Origin, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. <https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/22-roo_e.htm#annII>

General Agreement on Tariffs and Trade, 1947 (The Governments of the member countries). *The official web-site of the World Trade Organization*. <https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/gatt47.pdf>

Regulation No 2454/93 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code (Commission (EEC)). *Eur-lex.europa.eu*. <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01993R2454-20150501>>

Regulation No 2913/92 establishing the Community Customs Code (Council (EEC)). *Eur-lex.europa.eu*. <<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:EN:PDF>>

Regulation No 597/2009 on protection against subsidised imports from countries not members of the European Community (Council (EC)). *Eur-lex.europa.eu*. <<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:188:0093:0126:EN:PDF>>

REFERENCES

Agreement Establishing the World Trade Organization, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto.pdf

Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/19-adp.pdf

Agreement on Safeguards, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/25-safeg_e.htm#1

Association Agreement, 2014 (European Union and its Member States, Ukraine). *The official web-site of the Trade-European Commission*. Retrieved from: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/november/tradoc_155103.pdf

Common Declaration with Regard to Preferential Rules of Origin, 1994 (World Trade Organization). *The official web-site of the World Trade Organization*. Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/22-roo_e.htm#annII

General Agreement on Tariffs and Trade, 1947 (The Governments of the member countries). *The official web-site of the World Trade Organization*. Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/gatt47.pdf

Kalenik, E., Levshuk, E., Shpilevsky, V. (2017). Pravila opredelenija strany proishozhdenija tovarov v Evropejskom soobshestve [Rules for the determination of the country of origin of goods in the European Community]. *Tamozhennoe delo i VJeD*. [Customs and Foreign Trade], no. 4, 70-79. Retrieved from: http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/187964/1/kalenik_levshuk_shpilevskiy_Tamozhnya_i_VED_2017_4.pdf [in Russian].

Kryvenko, N. (2016). Mizhnarodna ekonomichna intehtratsiia: pravyla pokhodzhenia tovariv [International economic integration: the rules of origin]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Serii: Ekonomichni nauky*. [Scientific bulletin of Mykolaiv V.O.Sukhomlynskyi national university. Economics], no. 1, 92-95. [in Ukrainian].

Poiedynok, V.V. (2014). Pravyla pokhodzhenia tovaru yak element taryfnoho rehuliuвання ZED [Rules of origin as an element of tariff regulation of foreign economic activity]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Yurysprudentsiia*. [Scientific Herald of the International Humanitarian University. Jurisprudence], no. 9-1, 123-126. [in Ukrainian].

Regulation No 2454/93 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code (Commission (EEC). *Eur-lex.europa.eu*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01993R2454-20150501>

Regulation No 2913/92 establishing the Community Customs Code (Council (EEC). *Eur-lex.europa.eu*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992R2913:20070101:EN:PDF>

Regulation No 597/2009 on protection against subsidised imports from countries not members of the European Community (Council (EC). *Eur-lex.europa.eu*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:188:0093:0126:EN:PDF>

Storozhchuk, V.M. (2018). Pravyla pokhodzhenia tovariv yak instrument zovnishnotorhovelnoi polityky derzhavy. [The Rules of Origin of Goods as an Instrument of the State Foreign Trade Policy]. *Biznes Inform* [Business Inform], no. 1, 65-72. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Коваль Н. О. Правила визначення непреференційного походження товару відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу. – Стаття.

У статті проаналізовано правила визначення непреференційного походження товару відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу. У цьому кодексі розкрито мету їх виокремлення та застосування, деталізовано та розмежовано правила, які мають застосовуватися за тих чи інших обставин. Автор зауважує, що існує два основні поняття, що визначають походження товарів, а саме: “повністю виготовлені товари” та “товари, що зазнали останнього істотного перетворення”. Якщо у виробництві буде задіяна лише одна країна, буде застосовано концепцію “повністю виготовленого товару”. На практиці це обмежується переважно товарами, отриманими в їх природному стані, та товарами, виготовленими та отриманими повністю у одній країні. Якщо у виробництві товарів беруть участь дві або більше країн, то застосовується поняття “останнє істотне перетворення”, яке визначає країну походження товару. Для митного оформлення товарів необхідно визначити “національність” товару, тобто з’ясувати країну походження імпортованої продукції. Після класифікації товару у Гармонізованій системі та з’ясування її вартості, визначення країни походження є третім ключовим елементом процедур митного оформлення.

Ключові слова: митне оформлення, Митний кодекс Європейського Союзу, правила непреференційного походження, національність товару, країна походження товару.

АННОТАЦИЯ

Коваль Н. А. Правила определения непреференциального происхождения товара в соответствии с Таможенным кодексом Европейского Союза. – Статья.

В статье проанализированы правила определения непреференциального происхождения товара в соответствии с Таможенным кодексом Европейского Союза. В этом кодексе раскрыта цель их выделения и применения, детализированы и разграничены правила, применяемые в тех или иных обстоятельствах. Автор отмечает, что существует два основных понятия, определяющих происхождение товаров, а именно: “полностью изготовленные товары” и “товары, подвергшиеся последнему существенному преобразованию”. Если в производстве будет задействована только одна страна, будет применена концепция “полностью изготовленного товара”. На практике это ограничивается преимущественно товарами, полученными в их естественном состоянии, и товарами, изготовленными и полученными полностью в одной стране. Если в производстве товаров участвуют две или более стран, то применяется понятие “последнее существенное преобразование”, которое определяет страну происхождения товара. Для таможенного оформления товаров необходимо определить “национальность” товара, т. е. выяснить страну происхождения импортируемой продукции. После классификации товара в Гармонизированной системе и выяснения ее стоимости, определение страны происхождения является третьим ключевым элементом процедур таможенного оформления.

Ключевые слова: таможенное оформление, Таможенный кодекс Европейского Союза, правила непреференциального происхождения, национальность товара, страна происхождения товара.

